

אפיק הנוער והצעירים

תחרות רוטרי הנואם הצעיר

על שם דורון דנקנר ז"ל

תקנון
2016-2017

תקנון זה מבטל ומחליף את המסמך
שהופץ בחודש פברואר 2016

מטה התחרות:

- **שלמה בלונד**, יו"ר אפיק הנוער והצעירים, ני"ל מועדון באר שבע עומרים
S.BLOND2@GMAIL.COM 052-8514516
- **יורם שובל**, יו"ר ועדת התחרות, ני"ל מועדון אשדוד
Y.SHOVAL@GMAIL.COM 050-7377974

<u>עמוד</u>	<u>תוכן העניינים</u>
3	דבר נגיד האזור, גבי אורן
4	דבר יו"ר התחרות
5	רוטרי, נעים להכיר
6	רעיון התחרות
6	מטרות התחרות
7	קבוצות גיל
8	נושאי הנאומים
9	מדדי שיפוט
9	הליך השיפוט
10	גיליון שיפוט
11	המלצות לארגון התחרות
12	התחרות באשכולות
12	לוח זמנים
13	לוח חופשות בתי ספר

”דברי חכמים - בנחת נשמעים”

כך, בדברי חז”ל, מובאת תמצית הרעיון של תחרות הנואם הצעיר: הפרויקט נועד להרים את קרנה של תרבות הדיבור – הן של הנואם עצמו והן של ציבור

המאזינים. מטרת התחרות קירוב הנוער אל ערכי תרבות הדיבור. על החשיבות הרבה שבעידוד בני נוער לתורת הנאום, יכולת הביטוי, שימוש בשפה נכונה

והדיבור בפומבי אין צורך להרחיב.

אמנות הנאום או הרטוריקה הייתה ידועה עוד מימי אפלטון ביוון העתיקה בה היה הריטור, שהיה המבריק בסגנון ובסממני ביטוי - המורה לנאום.

גם בתנ”ך אנו מכירים בחשיבות הנאום בפומבי ודוגמאות לחשיבות הנאום והדיבור בפומבי יש רבות לאורך ההיסטוריה.

הרוטרי הוא ארגון בינלאומי של מתנדבים השני בגודלו בעולם, חברי הרוטרי הם אנשי עסקים ובעלי מקצוע המנהלים פרויקטים הומניטריים למען הקהילה, מעודדים מידות מוסריות וקודים אתיים גבוהים ופועלים ליצירת הבנה ושלוש בעולם כולו. בארגון פנימה – מטפחים הרוטריונים רעות, מקצוע ועסקים.

הארגון הוקם ב-23 בפברואר 1905 בשיקגו על ידי עו”ד צעיר בשם פאול האריס ושלושה מחבריו על מנת לתת מענה למצוקות בקהילתם

ברוטרי כיום כמיליון ורבע חברים ב-536 אזורים, ב-168 מדינות עם למעלה מ-34,896 מועדונים.

סיסמת הרוטרי היא – “שרות לזולת מעל הפרט” והשנה שנת ה-112 לפעילותה ולתרומתה לקהילה.

ארבעה מבחנים לרוטריונים במחשבותינו, בדיבורינו ובמעשינו ואלו הם:

- האם זו האמת?

- האם זה הוגן כלפי כל המעוניינים?

- האם זה מטפח רצון טוב וידידות?

- האם זה לטובת כל המעוניינים?

על התחרות:

לאור ארבעת המבחנים הללו הוחלט לקיים הלכה למעשה ולקיים מיזם מיוחד זה לעידוד וקידום תרבות בדיבור והדיון בקרב בני נוער.

תחרות הנואם הצעיר באשדוד הוכרזה לראשונה בשנת 1988 ע”י מועדון הרוטרי והתקיימה ב-15/5/1989 בנוכחות נגיד האזור בתחרות העירונית זכה במקום הראשון בנו של נשיא לשעבר רפי דנקר - דורון ז”ל, שנפטר באותה השנה באוגוסט מאז החליט המועדון לקרוא לתחרות העירונית על שמו וכך היא ממשיכה להתקיים עפ”י הצעת מועדון אשדוד.

הנגיד דוד עמיאל החליט לאמץ התחרות למפעל ארצי. בפועל הוחל בתחרות הארצית רק כמה שנים אח”כ

בהמשך הורחבה התחרות גם לגילאי כיתות ה’-ו’ ובהמשך גם לז’-ט’ שהיו נהוגים במועדונים באזור ואומצו כתוכנית ארצית.

Join Leaders, Exchange Ideas, Take Action!

לחברי רוטרי שלום,

השנה אנו מציינים **שלושים שנה** לתחרות!
הבה נתגייס לאתגר של הרחבת היקף התחרות על ידי
הבאת הנואם הצעיר ליישובים נוספים ולבתי ספר רבים
יותר.

כיו"ר התחרות השנה, אני מביא עמי למשימה ניסיון עצום ורצון לקדם את המיזם.
אני פעיל בנואם הצעיר משנת 1990 בתפקידי ארגון, תקצוב, הדרכת תלמידים, שיפוט
והנחית טקסים.

אתם מוזמנים לפנות אלי בכל נושא ובכל עת.

בהצלחה!
יורם שובל

**לְדַבְּרִים שֶׁיְדַבֵּר אִישׁ לְפָנֵי קְהַל עַם
לֹא נִקְבַּע עֲדִין שֵׁם בְּלִשׁוֹנָו.
וְכֵן אֵין לָנוּ שֵׁם מִיַּחַד לְמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ הַפְּשָׁרוֹן
לְדַבֵּר בְּמַלִּיצָה יָפָה לְפָנֵי קְהַל עַם,
וְהוּא שֶׁיִּקְרָאוּ בְּלִעַז אֹרְאָטוֹר.
עַל כֵּן דַּעַתְנוּ נוֹטָה לְבָנוֹת שֵׁם: מְנַאֵם,
וּבַעַל הַפְּשָׁרוֹן לָזֶה הוּא: נוֹאֵם.**

אליעזר בן יהודה, עורך
"הצבי", העיתון העברי הראשון בארץ ישראל, 1893

רוטרי, נעים להכיר

רוטרי הוא ארגון עולמי של אנשי עסקים ובעלי מקצועות חופשיים. החברים מטפחים קשרים חברתיים ומקצועיים, פועלים למען הקהילה המקומית ומקדמים פרויקטים הומניטאריים בעולם. הפעילות נעשית תחת הסיסמה: **רוטרי בשירות האנושות**.

הארגון נוסד בארה"ב בשנת 1905, ומונה כיום כמיליון ומאתיים אלף חברים בשלושים אלף מועדונים במאתיים מדינות.

הפרויקטים הבולטים בהיקף עולמי: מיגור מחלת הפוליו ואספקת מי שתיה באזורים צחיחים. יש גם פעילות למניעת מחלות, בריאות היולדות והיילודים, וחינוך ואוריינות בסיסיים.

לרוטרי תכנית חילופי נוער במסגרתה אלפי צעירים בעולם זוכים לסיור לימודי בארץ אחרת.

בישראל יש כ-1,500 חברי רוטרי ב-50 מועדונים ברחבי הארץ. המועדון הוותיק ביותר בארץ הוא מועדון ירושלים שנוסד בשנת 1929.

רוטרי ישראל מתגאה בפעילויות קהילתיות, בסיוע לאוכלוסיות מוחלשות ובטיפול מצוינות מקצועית. מועדוני הרוטרי מושכים את האנשים הטובים במקצועם ואת מובילי המשק והכלכלה. מאגר כזה של אנשים ויכולות מאפשר לפעול בקהילה ולהביא לשינוי חברתי.

מידע נוסף על רוטרי ישראל נמצא באתר [. ROTARY.ORG.IL](http://ROTARY.ORG.IL)

■ רעיון התחרות

תחרות רוטרי הנואם הצעיר היא מיזם לקידום תרבות הדיבור בקרב הנוער. זו תחרות כלל ארצית שנולדה ברוטרי אשדוד בשנת 1988. בתחרות משתתפים אלפי תלמידים בכ-50 ישובים ברחבי הארץ, תלמידי כיתות ה' עד י"ב.

רוטרי ישראל חרת על דגלו את קידום תרבות הדיון, והתחרות משתלבת בעשייה זו. המיזם תורם לתלמידים ליכולת הביטוי, מעודד מצוינות ושאיפה להצלחה, ומעורר דרך ארץ לשפה.

■ מטרת התחרות

- קרוב הנוער אל אומנות הנאום, תוך צמיחה והעצמה אישית וחברתית לקראת בניית חברה טובה יותר
- פיתוח כושר הביטוי והדיבור בפומבי
- הטמעת תרבות הדיבור בקרב הדור הצעיר
- הבעת רעיון באופן מובנה, רהוט ובזמן קצוב
- עידוד וקידום השפה העברית
- עידוד לסבלנות וסובלנות בבני נוער
- חינוך ועידוד להישגיות ומצוינות
- היכרות עם ארגון הרוטרי ותרומתו לקהילה

▪ **קבוצות גיל**

התחרות מיועדת לתלמידי **כיתות ה' עד י"ב**, בשלוש קבוצות גיל,
כאשר תלמידים בכל קבוצה מתמודדים בנפרד.

קבוצות הגיל הן:

- תלמידי בתי ספר יסודיים, כיתות ה' - ו'
- תלמידי חטיבות הביניים, כיתות ז' - ט'
- תלמידי החטיבה העליונה, כיתות י' - י"ב

■ נושאי הנאומים

על המתחרה לבחור נושא מתוך הרשימה שלהלן.

1. אופניים חשמליים - חופש תנועה או סכנה
2. ישומונים בטלפון - מועילים או מסוכנים
3. שילוב תלמידים עם צרכים מיוחדים בכיתות כלליות - בעיה או פתרון
4. תרומת איברים - הצלת חיים מול כבוד המת
5. ספורט כדרך חיים
6. מניעת אלימות בבתי הספר - בהסברה או בענישה
7. סמים קלים - להתיר או לאסור

■ הבהרות לתלמידים ולשופטים

- אפשר לנאום גם בנושא שנגזר מהנושאים שברשימה.
- אין לשלב בנאום סוגיות פוליטיות או תעמולה.
- אין להשתמש בעזרים כגון מצגת, כרזה, דגם וכיוצא באלה.
- אין לקרוא נאום מן הכתב, אך אפשר להיעזר בדף עם ראשי פרקים.
- משך הנאום: ארבע דקות. מותרת חריגה של חצי דקה לכל היותר.
- בכל שלב של התחרות - בבית הספר, ביישוב, באשכול ובגמר הארצי - התלמיד ישא את אותו הנאום.

השיפוט לא בוחן את דעותיו של התלמיד,

אלא את כושרו להציג את עמדתו

מדדי השיפוט בתחרות

- **המבנה הלוגי**
סדר הדברים בנאום. פתיח המסביר את המטרה, גוף עם טיעונים וסיכום. הובלה הגיונית אל המסקנה המבוקשת.
- **איכות הטיעונים**
איכות הטיעונים וההסברים, ריבוי דוגמאות ומקורות (מחקרים, אסמכתאות). הימנעות מסיסמאות וקלישאות. שימוש בהומור.
- **לשון**
עברית תקינה. שימוש בניבים ובמטבעות לשון. מישלב שמתאים להקשר (אם סלנג אז מכוון).
- **שימוש בקול**
גון הקול ועוצמת הקול מתאימים למסר. קצב דיבור לא מונוטוני ולא מהיר מדי (לא לבלוע מלים).
- **עמידה מול קהל**
קשר עין עם הקהל, ביטחון על הבמה, התלהבות והזדהות עם המסר.
- **שפת גוף**
הבעות פנים שנגזרות מהמסר. עמידה טבעית, צעדים על הבמה במידה, תנועות ידיים עם הקשר.
- **עמידה בזמן**
עמידה בזמן שהוקצב לנאום.

הליך השיפוט

בתום שלב הנאומים, השופטים יתכנסו בחדר דיונים. על השופטים לסכם את הניקוד שניתן לכל אחד מהנאומים. הניקוד לא משמש בסיס אוטומטי להחלטה, אלא מהווה נקודת מוצא לדיון. קביעת הזוכים תיקבע בהליך של דיון ממצה בין השופטים על פי מדדי השיפוט. בהכרזה על הזוכים, על השופטים להסביר לקהל את שיקוליהם.

תחרות רוטרי הנואם הצעיר תשע"ז

גיליון שיפוט

שם התלמיד _____ נושא הנאום: _____

נואם מספר _____ חטיבה צעירה חטיבת ביניים חטיבה עליונה

ציון	רישומי השופט	מדד שיפוט	
		המבנה הלוגי - 10 נק' סדר הדברים בנאום. פתיח המסביר את המטרה, גוף עם טיעונים וסיכום. הובלה הגיונית אל המסקנה המבוקשת.	א.
		איכות הטיעונים - 10 נק' איכות הטיעונים וההסברים, ריבוי דוגמאות ומקורות (מחקרים, אסמכתאות). הימנעות מסיסמאות וקלישאות. שימוש בהומור.	ב.
		לשון - 10 נק' עברית תקינה. שימוש בניבים ובמטבעות לשון. מישלב שמתאים להקשר (אם סלנג אז מכוון).	ג.
		שימוש בקול - 10 נק' גון הקול ועוצמת הקול מתאימים למסר. קצב דיבור לא מונוטוני ולא מהיר מדי (לא לבלוע מלים).	ד.
		עמידה מול קהל - 10 נק' קשר עין עם הקהל, ביטחון על הבמה, התלהבות והזדהות עם המסר.	ה.
		שפת גוף - 10 נק' הבעות פנים שנגזרות מהמסר. עמידה טבעית, צעדים על הבמה במידה, תנועות ידיים עם הקשר.	ו.
		התרשמות כללית - 40 נק' התרשמות כללית של השופט.	ז.
		ציון מסכם	ח.

שם השופט: _____ חתימה _____

המלצות לארגון התחרות

שלב ההתחלה

- עוזרי הנגיד בכל אשכול אחראים לקיום התחרות באשכול, והם המתאמים בין המועדונים לבין יו"ר התחרות.
- כל מועדון ימנה חבר שאחראי על התחרות ביישוב.
- יש לפנות לאגף החינוך ברשות המקומית ולשכנע אותם בחשיבות פרויקט, להציג בפניהם את חוברת התקנון. בהזדמנות זו רצוי גם לחשוף בפניהם את ארגון הרוטרי ופעילויותיו ביישוב.
- יש לתאם עם אנשי האגף את מיקום ותאריכים לכל שלב בתחרות - בבתי הספר, ביישוב, באשכול ושל שלב הגמר הארצי.
- יש לבקש מאגף החינוך לפנות למנהלי בתי הספר כדי לידע אותם על הפרויקט ולעודד את השתתפותם.
- יש לקבל את שמות אנשי הקשר בכל בית ספר ולקיים איתם קשר ישיר.
- יש לקיים בכל בית ספר ובכל שכבת גיל תחרות פנימית. יש לעודד את בתי הספר לקיים הדרכה למתחרים ולוודא כי התלמידים מכירים את התקנון. מכל בית ספר, בכל שכבת גיל, ישתתף תלמיד אחד בשלב העירוני.
- מומלץ כי מועדונים יקיימו סדנה מרוכזת למתחרים, לקראת השלב העירוני. להדרכה בסדנה אפשר להזמין מורה לרטוריקה, בלשן, משפטן, כותב נאומים, במאי או בעל כל עיסוק רלוונטי.
- יש לאתר שלושה עד חמישה שופטים ולמנות מתוכם יו"ר שיפוט. יש להסביר לשופטים את מטרות התחרות ואת המדדים וסדרי השיפוט.
- מומלץ לגייס חסות של גוף עסקי שיתרום תקציב לקיום התחרות.

לקראת מועד התחרות

- להזכיר לכל הנוגעים בדבר על המועד והמיקום של כל שלב.
- להפיץ הזמנות לאנשי חינוך, ולדמויות מפתח בעיר.
- להכין "תיק שופט" המכיל: רשימת הנושאים; פרטי המתחרים; גיליונות שיפוט; מכתב/תעודת תודה לכל שופט.
- להכין תגים למתחרים ולשופטים
- להכין מדליות ותעודות השתתפות לכל המתחרים.
- להכין פרסים (ככל ישי) ותעודות לזוכים ב-3 המקומות הראשונים.
- לוודא שמיקום התחרות פנוי ומוכן. להזמין/לבדוק הגברה, תאורה, פודיום, בקבוקי מים.

התחרות באשכולות

- השלבים דומים לתחרות היישובית לעיל, עם השינויים המתבקשים :
- כל מועדון באשכול ישלח נציג אחד לכל קבוצת גיל.
- במידה ומספר המועדונים המשתתפים באשכול קטן (2-3), ניתן לצרף לתחרות האשכולית גם את הזוכים במקום השני והשלישי בכל מועדון, תוך תיאום עם יו"ר הועדה לנואם הצעיר ברוטרי.
- יש לגייס ולהדריך שופטים, בדומה לשלב יישובי. כדי שהשופטים יהיו מוסכמים על כל המועדונים, מוצע שכל מועדו יציע שופט אחד, עדיף שלא יהיו תושבי היישובים באשכול.
- אם באשכול משתתף רק מועדון אחד בקבוצת גיל, הזוכה במקום הראשון של אותו מועדון עולה לגמר הארצי בלי להתמודד באשכול.

לוח זמנים לתחרות

- 15-04-2016 מפגש אפיק הצעירים והנוער, ברחובות.
כל מועדון יודיעו האם הוא משתתף ומי במועדון אחראי לתחרות.
פרסום חוברת התחרות.
- יוני 2016 הערכות והכנות ברמת המועדון.
חשוב להתניע לפני סוף שנת הלימודים הנוכחית.
מפגש עם אנשי אגף החינוך ברשות המקומית; קביעת תאריך לתחרות היישובית; הפצת המידע לבתיה"ס.
- דצמבר 2016 תחרויות בתוך בתי הספר.
- ינואר 2017 תחרות ברמת מועדון/יישוב.
- פברואר 2017 תחרות בכל אשכול. באחריות עוזר הנגיד בכל אשכול.
- מרץ 2017 הגמר הארצי. טקס נפרד לכל קבוצות גיל.
המועד שנקבע לגמר הארצי בשבוע של **17 עד 24 במרץ 2017**,
כל קבוצת גיל ביום אחר.
מועדונים שרוצים לארגן את הגמר מוזמנים לתאם מועד.

לוח חופשות בתי ספר לשנת הלימודים תשע"ז

- 01-09-2016 תחילת שנת הלימודים
- 01-10-2016 עד 05-10-2016 ראש השנה
- 15-10-2016 עד 25-10-2016 סוכות
- 25-12-2016 עד 31-12-2016 חנוכה
- 11-03-2017 עד 13-03-2017 פורים
- 01-04-2017 עד 18-04-2017 פסח
- 13-05-2017 עד 14-05-2017 ל"ג בעומר
- 30-05-2017 עד 31-05-2017 שבועות
- 21-06-2017 תחילת פגרת הקיץ בתי ספר יסודיים
- 01-07-2017 תחילת פגרת הקיץ החטיבות הגבוהות